

Onsdag den 11. juli 2018, kl. 20:00

Quatuor Zaïde (F)

Charlotte Maclet, Leslie Boulin Raulet, violiner - Sarah Chenaf, bratsch - Juliette Salmona, cello

César FRANCK (1822-1890)

Strygekvartet i D-dur (1899-1900), 47'

- I. *Poco lento*
- II. *Scherzo*
- III. *Larghetto*
- IV. *Final*

Om musikken

Opera var kongegenren i fransk musikliv i 1800-tallet. En komponist der ikke skrev operaer blev betragtet som andenrangs-komponist. Sådant en komponist var César Franck. Han var som ung kommet til Paris fra Belgien og havde skabt sig et navn som klavervirtuos. Men det gik trægt med udbredelsen af hans egne kompositioner. Franck skiftede tog til takke med en tilværelse som organist. Men i 1870'erne vendte stemningen i Paris. Opera var nu mindre attraktivt. Symfonisk musik og kammermusik fik en opblomstring. César Franck følte sig kaldet til at tage komponist-arbejdshandskerne på igen. Timingen var perfekt.

Stort set alle kendte værker af Franck stammer fra de sidste 10 år af hans liv: *Symfoni i d-mol*, *Violinsonate i A-dur*, *Klaverkvintet i f-mol* og altså også

10:00
15:00/16:00
17:00
20:00
22:00

Et kvarter med gårsdagens kunstner
Lucie Horsch (NL), blokfløjte og Thomas Dunford (F/USA), lut
Duo Frølund Barfoed (DK), klarinet/klaver
Quatuor Zaïde (F), strygekvartet
Duo Hellqvist/Amaral (S/BR), violin/klaver

Strygekvarteret i D-dur, der blev Francks eneste publikumssucces mens han var i live. Strygekvarteret blev uropført bare seks måneder inden han døde i november 1890.

César Francks tonesprog er ikke synderligt fransk. Den musikalske tyngde vidner om inspiration fra den tyske tradition fra Beethoven og fremefter. Men Francks mesterværker har alle ét særegent karakteristikum til fælles: den cykliske form. Altså at hvert værk er bundet sammen af et fælles tema, der optræder i alle satser. Dette giver musikken et enhedspræg. Et Franck-værk opleves ikke som fire kontrasterende satser, men som et langt helstøbt forløb, hvor en grundlæggende ide belyses fra fire forskellige vinkler.

De fire satser i *Strygekvarteret i D-dur* nøjes ikke med ét fælles tema. Nej, en hel håndfuld af det stort anlagte værks temaer optræder i forskellige klæder i de forskellige satser. Det første bliver introduceret af violinen i begyndelsen af førstesats' langsomme indledning. Den majestætiske storhed modsvarer straks af celloens mørke melankoli. Kontrasterne tegnes op og efterhånden sniger introduktionen sig over i en hurtig hoveddel, hvor temaerne får nyt liv.

Andensats er som en fe-agtigt dansende. Livlig, bevægelig og alligevel dunkel i sin dynamiske tilbageholdenhed. Og læg mærke til det rolige midterafsnit. Det majestætiske hovedtema fra førstesats er nu pludselig en del af et romantisk naturmaleri. Den langsomme tredjesats er hjertegribende skønhed. Tiden står stille. Lige indtil den kontrastrige finale bryder løs. Heftigt temperament stilles overfor bearbejdnings af de forrige satsers temaer. En følelsesmæssig rutsjetur, der binder en original sløjfe om et af Francks mest helstøbte værker.

Mathias Hammer

Om Quatuor Zaïde (F)

Quatuor Zaïde blev dannet i 2009 af fire veninder der gerne ville spille lidt kammermusik ved siden af studierne, rent privat og kun for sjov. Ingen lærere var til stede under fødslen af denne kvartet, selv om alle fire var studerende på konservatoriet i Paris.

Det fungerede dog alt for godt til at kunne fortsætte på den måde. De begyndte at modtage undervisning som ensemble, at deltage i master classes, og pludselig gik det stærkt. Allerede efter et år vandt kvartetten de første vigtige priser, og den fandt også snart sin ideelle lærer i Hatto Beyerle, bratschisten fra Alban Berg kvartetten.

Som fast ensemble med ambitioner skal man også have et navn, helst et godt og velklingende et, og kvartetten faldt forståeligt nok for det smukke Zaïde, titelpersonen fra Mozarts ufuldendte opera. De fire unge kvinder ledte efter et navn der udstrålede en vis kraft, og det eksotiske Zaïde, den modige slavinde der bryder sine lænker, passede perfekt. At det var et kvindenavn og stammede fra yndlingskomponisten Mozart, gjorde det ikke dårligere.

For nogle år siden vakte kvartetten opsigt blandt anmelderne med en indspilning af Haydns op. 50 kvartetter, der præsenterede "a vision of Haydn as explorer, innovator and entertainer that simply dances for joy" med Gramophones ord. Præcis hvad man ville håbe fra vinderne af Haydn-konkurrencen i Wien (hvor kvartetten desuden løb med samtlige specialpriser).

Nu har Quatuor Zaïde imidlertid for første gang indspillet musik fra dét franske repertoire, som de ellers så ofte spiller til deres koncerter (hvis vi tillader os at regne den belgiskfødte pariser César Franck med her), og resultatet er igen blevet hvad man kunne håbe: en idiomatisk, fri og letfodet fortolkning af et værk som sjældent har fået denne behandling. "Emotional investment, freshness and indeed Frenchness – all in all, it's a beautiful package", lød det i The Strad. Døm selv.

Ulrik D. Andersen